

Zitting 1976–1977

14 179

Wijziging van de Vleeskeuringswet

Nr. 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMEEN

1. Inleiding

Alvorens de eerste ondergetekenden hun voornemens betreffende wijziging van de Vleeskeuringswet aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te kennen gaven (brief van 5 juli 1974 – zitting 1973-1974, nr. 12 124, nr. 4), hadden zij zich uitvoerig over een kennelijk gecompliceerde en hier en daar netelige problematiek beraden.

Vanaf 1963 toch hadden diverse commissies zich met een deels ruime deels engere taak over deze vraagstukken gebogen. Het was echter nog steeds niet gelukt aan de hand van de door deze commissies uitgebrachte adviezen een wetsvoorstel in te dienen. Hieronder zal van de diverse adviezen een beknopt chronologisch relaas worden gegeven.

Men mag stellen, dat de kritiek op de bestaande regeling der vleeskeuring en op de huidige organisatie van het slachthuiswezen voor een groot deel zijn oorsprong vindt in de bezwaren welke waren gerezen tegen de nadere keuring ingevolge artikel 8 der Vleeskeuringswet. Die hertoetsing van reeds gekeurd vlees bij overschrijding van de grenzen van een gemeentelijke keuringskring was door de verbetering van de hygiëne bij opslag en vervoer een achterhaalde zaak geworden. Onder 2 wordt hierop nader ingegaan.

De in bovenvermelde brief geschetste voornemens beoogden uitdrukkelijk niet alle problemen op het terrein der vleeskeuring tot een oplossing te brengen. De tijd leek daarvoor nog niet rijp. De hoofdlijnen van het voorstel van de ondergetekenden in het onderhavige ontwerp kunnen in aansluiting aan de genoemde brief als volgt worden omschreven:

- afschaffing van de nadere keuring, bedoeld in artikel 8, waardoor tevens een gewenste schaalvergroting bij de vleeskeuringsdiensten bereikt kan worden;
- eveneens afschaffing van de nadere keuring (artikel 50) van vlees, dat voor export is goedgekeurd krachtens de Veewet, doch daarna voor binnenlandse consumptie wordt bestemd; de bereikte harmonisatie der keuringen maakt deze nadere keuring overbodig;
- schepping van enkele waarborgen voor de hygiëne bij vleesvervoer en inzake het repressieve toezicht;
- schepping van een stelsel van rijksfinanciering van de vleeskeuring en het opleggen van een landelijke heffing voor dat doel;

– bevordering van de gewenste herstructurering van openbare slachthuizen door een tijdelijke rijksbijdrage in bepaalde kosten ter zake, waartoe de gelden worden verkregen uit een bij de slachting opgelegde tijdelijke heffing.

De ondergetekenden zullen in de paragrafen 2–4 een en ander toelichten.

Adviezen van diverse commissies

Reeds in 1963 is door de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid een commissie ingesteld ter bestudering van het vraagstuk der nadere keuring.

De bedoelde commissie bracht in 1965 rapport uit en beval aan de nadere keuring te handhaven, aangezien deze haars inziens uit een oogpunt van volksgezondheid niet gemist kon worden, behalve waar het vóórverpakt vlees betrof. Deze aanbevelingen zijn niet overgenomen onder meer daar toch wel twijfel rees over de wenselijkheid van een – zij het enigszins beperkte – handhaving der nadere keuring en bovendien het voorstel een niet geheel verantwoorde ingreep in de concurrentieverhoudingen leek.

Intussen was ook kritiek gerezen op het slachthuiswezen hier te lande. Mede daarom werd in 1966 door de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Volksgezondheid een interdepartementale commissie ingesteld, welke de gehele problematiek van de vleeskeuring en van de slachthuizen diende te bestuderen. Deze commissie sprak zich in meerderheid uit voor een rijksuitvoering van de vleeskeuring, waardoor artikel 8 zou kunnen vervallen. Dit ingrijpende voorstel werd niet opgevolgd, aangezien de tijd daarvoor bepaald niet rijp was.

In 1969 werden door de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Volksgezondheid en de Minister van Landbouw en Visserij twee commissies ingesteld, te weten de *Commissie Organisatie Vleeskeuring* en de *Commissie Organisatie Slachthuiswezen*, ter bestudering van een meer doelmatig keuringswezen onderscheidenlijk van een meer efficiënte opzet van het slachthuiswezen. Beide commissies moesten blijkens hun opdracht onder meer rekening houden met een geleidelijk wegvallen van de nadere keuring. In de door deze commissies uitgebracht rapporten, welke bij brief van 18 maart 1971 (zitting 1970–1971, nr. 10 400) aan de Tweede Kamer zijn toegezonden, werd de wenselijkheid benadrukt om tot een spoedige opheffing van de nadere keuring te komen, aangezien deze keuring als de voornaamste hinderpaal voor de noodzakelijke sanering van de vleeskeuring en het slachthuiswezen werd gezien.

Bij deze opheffing zou, behalve aan de gevolgen voor het toezicht op vlees tijdens alle tussenstadia tussen het slachthuis en de consument, ook aandacht besteed moeten worden aan de financiële gevolgen voor de gemeenten.

In aansluiting hierop is door de Ministers van Landbouw en Visserij en van Volksgezondheid en Milieuhygiëne aan een grotendeels ambtelijke commissie – ook de Vereniging van Nederlandse Gemeenten was daarin vertegenwoordigd – opgedragen een wetsontwerp tot intrekking van artikel 8, alsmede een financiële overgangsregeling te ontwerpen.

Bij het overleg, dat deze commissie had met het bedrijfsleven, bleek, dat de ideeën van de commissie daar op bezwaren stuitten, welke zich met name richtten op de uitvoering van de gedachte overgangsregeling. Inmiddels was mede op grond van afspraken bij de vorming van het kabinet-Biesheuvel in april 1971 wederom de wenselijkheid gebleken om de problematiek van de vleeskeuring in brede zin door een commissie te laten onderzoeken. Bij gezamenlijke beschikking van 12 november 1971 van de Ministers van Landbouw en Visserij en van Volksgezondheid en Milieuhygiëne werd daarop de Commissie Vleeskeuring ingesteld. Deze commissie kreeg onder meer de taak te onderzoeken of een rijksuitvoering van de vleeskeuring wenselijk was en tevens wettelijke en andere maatregelen voor te stellen om de vleeskeuring op grond van de Vleeskeuringswet en die op grond van de Veewet te harmoniseren; voorts diende zij onder andere te adviseren over de taakafba-

kening tussen de Vleeskeuringsdiensten en de Keuringsdiensten van waren. Het rapport van deze commissie is te zamen met de verslagen van enige hoorzittingen bij brief van 17 november 1972 (zitting 1972-1973, nr. 12 124) de Tweede Kamer aangeboden. Uit deze stukken blijkt, dat het rapport niet bij alle gehoorde organisaties onverdeelde instemming vond.

In 1975 ingestelde commissies

Gezien de uit de bovengeschetste adviezen gebleken ingewikkelde problematiek was er voor de eerste twee ondergetekenden aanleiding om mede ten behoeve van de voor te bereiden wetswijziging twee commissies in te stellen: de Commissie Herstructurering Openbare Slachthuizen en de Commissie Tarieven Keuring Vlees. De eerste commissie, waarin onder meer het bedrijfsleven en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten zijn vertegenwoordigd, heeft tot taak te onderzoeken, welke herstructurering van de openbare slachthuizen zal plaatsvinden, mede als gevolg van de voorgenomen intrekking van artikel 8 van de Vleeskeuringswet en welke maatregelen eventueel in dit verband door het Rijk dienen te worden genomen. De Commissie Tarieven Keuring Vlees, waarin ook het bedrijfsleven, zij het minder uitgebreid, en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten zijn vertegenwoordigd, heeft met name tot taak voorstellen te doen voor de opbouw van een uniform stelsel van keurlonen.

Beide commissies zijn op 17 februari 1975 ingesteld en hebben nog in 1975 interimrapporten uitgebracht, welke inmiddels zijn gepubliceerd.

De Commissie Herstructurering Openbare Slachthuizen heeft voorts haar eindrapport op 15 juni 1976 uitgebracht. (Bijl.: 1). Dit rapport bevat onder meer waardevolle aanbevelingen betreffende een financiële overbruggingsregeling inzake gemeentelijke slachthuizen. Zoals hieronder zal blijken hebben de ondergetekenden hun wetsontwerp ter zake grotendeels op deze aanbevelingen gebaseerd. De Commissie Tarieven Keuring Vlees bestudeert meer de vraagstukken welke bij de uitwerking van het wetsvoorstel aan de orde zullen komen. Het leek derhalve mogelijk thans een wetsontwerp in te dienen. Dit is ook zeer gewenst omdat met name door gemeentebesturen en vertegenwoordigers van het bedrijfsleven op zeer spoedige afschaffing van de nadere keuring krachtens artikel 8 wordt aangedrongen. In dit verband wil de eerste ondergetekende nog memoreren dat enige mondelinge en schriftelijke toezeggingen inzake eerdere indiening van het wetsontwerp tot zijn spijt niet konden worden gehonoreerd. Zo heeft de toezending aan de Raad van State ongeveer twee maanden later plaatsgevonden dan de in het antwoord op vragen ter zake uit de Tweede Kamer uitgesproken verwachting. Echter heeft de latere afronding, zoals boven is gebleken, het voordeel dat voluit rekening kan worden gehouden met de voorstellen van de Commissie Herstructurering Openbare Slachthuizen. De ondergetekenden willen op deze plaats gaarne hun dank betuigen voor het werk van de commissie en met name van haar voorzitter, ir. J. A. P. Franke.

2. Afschaffing van de nadere keuring op grond van artikel 8

Ingevolge artikel 8 moet vlees, dat volgens de Vleeskeuringswet is gekeurd, bij invoer in het gebied van een andere keuringsdienst dan die waar de keuring vóór en na het slachten heeft plaatsgevonden, aan een nadere keuring worden onderworpen. Deze keuring dient om vast te stellen of sedert de eerstgenoemde keuring veranderingen zijn opgetreden waardoor het vlees voorwaardelijk goedgekeurd of afgekeurd moet worden.

Gezien de omstandigheden ten tijde van de totstandkoming van de Vleeskeuringswet (ongekoelde opslag en ongekoeld, meestal niet gemotoriseerd, vervoer) was een nadere keuring onmisbaar. In de vijftiger en zestiger jaren is echter een groot aantal bezwaren naar voren gekomen zowel tegen deze nadere keuring zelf als tegen de daarvoor geheven rechten. Door de sterk verbeterde methoden van bewaring en vervoer vormt de nadere keuring

thans veeleer een hygiënisch nadeel, met name door de gedwongen opening van koelwagens welke zij met zich meebrengt. Wel mag worden aangenomen, dat zij nog enige preventieve werking uitoefent. Economische gezien bestaat bezwaar tegen het oponthoud dat veroorzaakt wordt door het omrijden naar de keuringsplaats, het wachten aldaar en het in- en uitladen van het vlees. Ook het opnieuw koelen van het vlees veroorzaakt extra kosten. De nadere keuring beïnvloedt aldus de plaats van slachting en de handelsstroom van het vlees. De gemeenten bepalen voorts onder goedkeuring van de Kroon de hoogte van de rechten ter zake en zijn daarbij slechts beperkt door de regel dat «het ingevoerde vlees niet hoger wordt belast dan vlees van in dezelfde gemeente geslachte dieren» (artikel 8, vijfde lid). De mogelijkheid om de plaats van slachting en de handelsstroom van het vlees te beïnvloeden, wordt aldus enigszins vergroot, terwijl de uit de opbrengst der rechten verworven saldi gebezigd worden om enerzijds de eigenlijke keuring voor en na het slachten (slachtkeuring) en anderzijds de slachthuizen mede te financieren en aldus de keurings- en slachttarieven op een in wezen nietdekkend niveau te houden. Daar komt nog bij dat in de meeste gemeenten welke een openbaar slachthuis exploiteren, geen financiële scheiding tussen de exploitatie van het slachthuis en van de Vleeskeuringsdienst bestaat en veelal «all-in» tarieven worden gebezigd. Aldus treedt een eventueel exploitatietekort bij de openbare slachthuizen niet duidelijk aan het licht en worden verbetering van efficiency en een allerwege als wenselijk beschouwde herstructurering van de slachthuizen niet bevorderd. Overigens hebben de ondergetekenden alle oog voor de moeilijke positie waarin de betrokken gemeenten, mede door de onder 1 geschetste trage gang der wetgeving, zijn gekomen.

Voorts draagt de geschetste situatie niet bij tot een vermindering van het aantal vleeskeuringsdiensten – momenteel nog meer dan 130 – hoewel schaalvergroting daarvan eigenlijk geboden is. Slechts bij schaalvergroting immers zullen de diensten in staat zijn de ontwikkelingen van het hygiënisch onderzoek te volgen. De beoordelingen bij de slachtkeuring en bij het repressieve toezicht op vlees en vleeswaren vergen namelijk in toenemende mate snel beschikbaar komende gegevens van laboratoriumonderzoek.

Door vorming van grotere vleeskeuringseenheden kunnen adequate laboratoria worden ingericht, zo nodig met een zekere specialisatie. Ook wordt aldus de mogelijkheid vergroot om gekwalificeerd personeel aan te trekken. Een en ander zal de gewenste uniformiteit van de keuring ten goede komen. Dringt het betrokken bedrijfsleven meer en meer aan op afschaffing van de nadere keuring, ook de gemeenten zien doorgaans de noodzaak daarvan in.

De ondergetekenden erkennen dat de oplossing van de overgangsproblemen na het vervallen der nadere keuring nog niet in alle opzichten duidelijk is. Zij verwachten echter dat daarin meer inzicht wordt verkregen door de eindrapporten van de beide bovengenoemde commissies (Commissie Tarieven Keuring Vlees en Commissie Herstructurering Openbare Slachthuizen). De indiening van dit voorstel thans zal stimulerend kunnen werken op het voor de herstructurering van de slachthuizen gewenste overleg tussen de gemeenten en de betrokken sectoren van het bedrijfsleven.

Samenvattend willen de ondergetekenden stellen dat uit een oogpunt van moderne vleeshygiëne aan plaatselijke of regionale slachtkeuringen voluit landelijke gelding kan worden toegekend mits landelijk nog enige waarborgen worden geschapen. Deze waarborgen zullen het repressieve toezicht en de aan vervoer en opslag te stellen eisen betreffen. Een concentratie van vleeskeuringskringen zal na de afschaffing der nadere keuring minder bezwaarlijk blijken. Eenheid van keuring kan aldus worden bevorderd. Economisch gezien zal het wegvallen van de nadere keuring en de daarvoor geheven gemeentelijke rechten – met de wenselijke schaalvergroting der keuringsdiensten en herstructurering der slachthuizen – na een overgangstijd tot besparingen kunnen leiden. In het bedrijfsleven zullen enige concurrentiebelemmeringen verdwijnen. Uiteindelijk kan een en ander een kostenverlaging voor handel en consument meebrengen.

2.1. *Organisatie der vleeskeuring*

Afschaffing der nadere keuring zou, gezien de landelijke betekenis, welke de slachtkeuring daarmee verkrijgt, beschouwd kunnen worden als een stap in de richting van een landelijke organisatie der vleeskeuring, dat wil zeggen in de richting van een Rijksvleeskeuringsdienst. De ondergetekenden erkennen dat er argumenten zijn aan te voeren voor een vèrgaande centralisatie; op dit technisch-hygiënisch terrein kan rijksuitvoering de gewenste eenheid en efficiëntie bevorderen en gelijkheid van concurrentievoorwaarden scheppen, terwijl er geen redenen zijn om regionale beleidsverschillen mogelijk te maken. De ondergetekenden zijn van mening dat in dit kader invoering van een Rijksvleeskeuringsdienst binnen een periode van vijf jaren zal kunnen worden verwezenlijkt. In het onderhavige wetsvoorstel wordt echter nog niet zover gegaan. De te verwachten overgangs- en daaruit voortvloeiende kostenproblemen vereisen een gedegen voorbereiding.

De vraag kan rijzen of in deze overgangsfase de vleeskeuring nog provinciaal zou kunnen worden georganiseerd. Men zou daarbij kunnen verwijzen naar hetgeen bij de voorgenomen reorganisatie van het binnenlands bestuur inzake de keuringsdiensten van waren is voorgesteld, namelijk overgang van de dertien min of meer intergemeentelijke keuringsdiensten van waren naar de provincies nieuwe stijl (drie van deze keuringsdiensten zijn reeds provinciaal georganiseerd).

Het lijkt daarom gewenst om in de huidige fase de mogelijkheid te openen tot incidentele overgang van een (inter-) gemeentelijke vleesingsdienst naar een provincie. Indien in een bepaald geval alle betrokken partijen een dergelijke overgang een juiste en efficiënte oplossing zouden vinden, dient de wet daartoe geen beletsel te vormen. Bij doorvoering van de provincies-nieuwe-stijl volgens het concept-ontwerp Wet Reorganisatie binnenlands bestuur kan zulk een facultatieve overgang bijvoorbeeld opportuun zijn.

2.2. *Taken der vleeskeuring*

Boven onder 2 werden reeds enkele ontwikkelingen vermeld, die bij schaalvergroting na afschaffing der nadere keuring worden gestimuleerd.

Laboratoriumonderzoek zou dan efficiënter kunnen worden opgezet en zowel de slachtkeuring als het repressieve toezicht beter kunnen ondersteunen. Uniformiteit van beoordeling wordt daardoor bevorderd hetgeen hygiënisch zowel als economisch een winstpunt zal mogen heten. De slachtkeuring moet bovendien gebaseerd kunnen worden op gegevens omtrent de herkomst der dieren, waartoe enige aanvulling van de wet wordt voorgesteld; daarmee zal tevens de mogelijkheid van een beslissing omtrent een eventueel in te stellen bijzonder onderzoek ten aanzien van een bepaalde groep slachtdieren worden verruimd, hetgeen het beginsel der individuele keuring overigens onverlet laat. Een en ander zal bij concentratie der diensten efficiënt georganiseerd kunnen worden. Het vervallen van de nadere keuring kan enerzijds worden opgevangen door enige intensivering van het repressieve toezicht, zowel bij verzend- en verwerkingsbedrijven als bij de *verdere distributieschakels en het vervoer*. *Anderzijds zal nadere regeling van het vleesvervoer* – men denke aan de koelingsmogelijkheden – gewenst zijn. Het repressieve toezicht zal een duidelijke basis in de wet moeten krijgen en ter bevordering van eenheid en efficiëntie aan landelijke regelen moeten worden gebonden. De betekenis van dit toezicht zal ook door de te verwachten concentratie van slachthuizen toenemen. Men denke bij voorbeeld aan *uitgesproken consumptiegebieden*, waar tengevolge van deze concentratie het aantal slachthuizen zal afnemen.

Zoals onder 3 zal blijken wordt voorts gestreefd naar een uiteindelijk gelijk peil van de uitvoerkeuring en de keuring voor binnenlands gebruik, met dien verstande dat, waar het importerende land meer aanvullende eisen zal stellen, aan die eisen zal moeten worden voldaan. Een en ander vergt een landelijke coördinatie.

Ook zal gestreefd moeten worden naar samenwerking tussen de diensten onderling waardoor een efficiënte uitvoering bevorderd kan worden. Dit kan mede uit een oogpunt van kostenbeheersing gewenst zijn. Samenwerkingsafspraken met de keuringsdiensten van waren zullen voorts meer dan tot dusver tot stand moeten komen. De hier en daar reeds gegroeide praktijk in dezen kan bevorderd worden. Ter zake wordt geen stringente algemene taakafbakening tussen beide soorten diensten beoogd, doch zal worden gestreefd naar een reële mogelijkheid van wederzijdse ondersteuning en flexibele taakverdeling volgens summier landelijke regelen.

In verband met deze gewenste landelijke coördinatie is in het onderhavige wetsontwerp het voorschrift opgenomen dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regelen inzake de taakvervulling, uitrusting enz. der vleeskeuringsdiensten worden gegeven. Ook de voorgestelde Rijksfinanciering der vleeskeuring – zie 2.3 – leidt tot de conclusie dat een dergelijke regeling geboden is.

2.3 *Financiering der vleeskeuring*

Het wegvallen der nadere keuring en der inkomsten daaruit, de wijzigingen in het slachtpatroon, mede door de te verwachten concentratie der slachthuizen, en de geleidelijke schaalvergroting der keuringsdiensten zelf, kortom het gehele complex van structurele wijzigingen zal ook voor de financiering der diensten gevolgen hebben. De ondergetekenden achten het ongewenst, dat de keurlonen daardoor onderling sterker zouden gaan uiteenlopen en bovendien wellicht vaak aan wijzigingen onderhevig zouden zijn. Daardoor zou extra-beïnvloeding van het aanbod van slachtdieren plaatsvinden, welke onder meer uit keuringsoogpunt ongewenst zou zijn. Een landelijk stelsel van keuringstarieven lijkt derhalve verkieslijk. Uniforme tarieven kunnen echter op zichzelf leiden tot een tekort bij de ene keuringsdienst en een overschot bij de andere. Door een landelijke verdeling van de totale opbrengst over de diensten op basis van aanvaardbare kosten kan hier een oplossing worden gevonden. Tevens zullen aldus de daarvoor in aanmerking komende kosten van schaalvergroting (bij voorbeeld combinatie) van keuringsdiensten op billijke wijze kunnen worden opgevangen. Met andere woorden het Rijk dient de financiering van de keuringsdiensten over te nemen. Landelijke en uniforme tarieven scheppen tevens voor het bedrijfsleven een juistere concurrentievoorwaarde: de tussen de diensten bestaande verschillen in hoogte der tarieven zullen dan tot het verleden gaan behoren. Het is aldus tevens mogelijk voor de binnenlandse keuring en de exportkeuring één tariefstelsel te hanteren. Wat speciaal het repressieve toezicht aangaat kunnen langs deze weg de huidige financieringsbezwaren geheel worden vermeden. Gelijk bekend heft een aantal gemeenten thans zelfstandig rechten ter zake en wel doorgaans volgens een verrichtingentarief. De aan deze heffingen onderworpen bedrijven zijn veelal tevens een Warenwettrecht verschuldigd. Deze dubbele heffing wordt niet begrepen en wekt weerstand. In gemeenten waar geen aparte rechten voor het repressieve toezicht worden geheven, staan echter geen gerichte inkomsten tegenover de daarmee gepaard gaande uitgaven. Dit is de uitoefening van deze taak soms niet ten goede gekomen. De in specifieke consumptiegebieden te verwachten toename der repressieve keuring – zie 2.2 – zal deze problematiek nog vergroten. Het gedachte landelijke systeem lijkt hier de enige afdoende oplossing; het is aldus mogelijk de kosten der repressieve keuring te bestrijden uit de opbrengst van bij het slachten te heffen rechten, dat wil zeggen deze kosten in de «keurlonen» te verwerken. Daardoor kan een rechtvaardiger verdeling van lasten over het bedrijfsleven en wellicht ook over de consumenten worden bereikt. Een ander geldt mutatis mutandis ook voor de vergoedingen krachtens de Veewet verschuldigd op het stuk van export.

Op grond van het bovenstaande mag geconcludeerd worden, dat het gewenst en verantwoord is op de geschetste Rijksfinanciering over te gaan. Invoering daarvan moet overigens, naar het de ondergetekenden wil voorko-

men, min of meer als voorwaarde worden gezien voor het vervallen van de nadere keuring. Dat wil zeggen de schrapping van artikel 8 kan niet in werking treden zonder gelijktijdige invoering van de bedoelde Rijksfinanciering. De Commissie Tarieven Vleeskeuring heeft onlangs een interimrapport uitgebracht waarmee de ondergetekenden zich in grote lijnen kunnen verenigen: het gaat van de hier geschetste grondgedachten uit.

De commissie zal een en ander uitwerken en in haar eindrapport concrete voorstellen doen. Op basis daarvan zullen, naar de ondergetekenden verwachten, de uitvoeringsbepalingen tot stand komen.

2.4. Ontwikkelingen bij de slachthuizen

Artikel 8 van de huidige wet heeft gelijk bekend een beschermende werking voor de openbare slachthuizen. In het bovenstaande is hierover reeds een en ander gezegd.

De afschaffing van de nadere keuring zal een beletsel wegnemen voor efficiëntieverhoging, concentratie en andere wijzen van herstructurering, welke blijkens het rapport der Commissie Organisatie Slachthuiswezen en de rapporten der Commissie Herstructurering Slachthuizen algemeen als wenselijk worden beschouwd. Een meer normale concurrentie tussen de openbare slachthuizen en de particuliere slachterijen wordt daardoor bevorderd. Er is overigens reeds een ontwikkeling gaande naar nieuwe structuren; de verwachting van afschaffing der nadere keuring heeft deze ontwikkeling bevorderd.

De ondergetekenden achten, gegeven de huidige technische en hygiënische ontwikkelingen en de landelijke regelen ter waarborging van hygiëne, de exploitatie van een slachtinrichting primair niet een taak van de overheid. Wel zijn situaties denkbaar waarin de oprichting of instandhouding van een slachthuis als subsidiaire overheidsactiviteit verantwoord mag heten. Doch in wezen moet het slachten als een fase in de produktie en distributie gezien worden en past de particuliere slachtinrichting derhalve beter in ons economisch patroon dan het openbare slachthuis. Tussenvormen kunnen overigens aanvaardbaar zijn en hebben zich in de praktijk reeds ontwikkeld.

In dit verband stellen de ondergetekenden schrapping van artikel 26, eerste lid, der wet voor, dat gemeentelijke verordeningen mogelijk maakt waarbij particuliere slachterijen enz. binnen de gemeente verboden worden. Overigens willen zij hier alle nadruk leggen op de grote betekenis, die de gemeentelijke activiteit in dezen, dat wil zeggen, de stichting en instandhouding van slachthuizen, vele decennia lang heeft gehad voor onze vleeshygiëne en vleesvoorziening alsook uit milieuhygiënisch oogpunt.

Zoals boven reeds is gebleken staan de ondergetekenden in beginsel een scheiding voor van openbaar slachthuis en keuringsdienst. Door zulk een scheiding wordt trouwens ook een extra waarborg voor een verantwoorde keuring geschapen. Daarnaast kan aldus tevens een reëel inzicht worden verkregen in kosten en baten van zowel het slachthuis als de vleeskeuringsdienst. Voorts kan dan, ongehinderd door consequenties ten aanzien van de vleeskeuringsdienst, gekozen worden voor een eventueel gewenste ontwikkeling naar een (semi-) particuliere slachtinrichting. De ondergetekenden zijn niet zover gegaan ter zake van bedoelde organisatorische scheiding van diensten een voorschrift op te nemen. Wel zal bij de Rijksfinanciering der vleeskeuring de voorwaarde kunnen worden gesteld, dat een financiële en administratieve scheiding wordt doorgevoerd.

Het ligt uiteraard – anders dan ten aanzien van de keuringstarieven, waar het louter openbare diensten geldt – niet in de bedoeling om de tarieven van openbare slachthuizen landelijk te regelen en te uniformeren. De gemeenten zullen zelf de tarieven blijven vaststellen – behoudens de vereiste Koninklijke goedkeuring voor een gemeentelijke belastingverordening – en onderlinge afwijking zal bij deze tarieven vanwege de verschillende exploitatie-uitkomsten aanvaard moeten worden. De normale concurrentie kan hier eventueel te grote verschillen temperen; de bescherming der nadere keu-

ring – de heffing ter zake werkt in feite als invoerrecht – komt immers te vervallen. Wel zullen in beginsel de kosten uit de opbrengsten moeten worden gedekt.

Ten aanzien van de herstructurering der slachthuizen ligt een programmering vanwege de centrale overheid niet in het voornemen. Met de Commissie Herstructurering Openbare Slachthuizen achten de ondergetekenden een vrije ontwikkeling ter zake verkieselijk, al kunnen zij zich de wenselijkheid van enige begeleiding indenken. De ondergetekenden willen zich ter zake nog beraden.

Ongetwijfeld zullen zich tengevolge van de afschaffing van de nadere keuring en de herstructurering hier en daar overgangsproblemen voordoen en zal bijvoorbeeld een soms wenselijke concentratie van slachthuizen liquidatievraagstukken meebrengen. Gezien de gegroeide verstengeling van vele openbare slachthuizen met particuliere bedrijven en gegeven het belang van het voortbestaan van bepaalde slachthuizen voor daarop geörienteerde ondernemingen, mag men echter verwachten, dat meestentijds van een geleidelijke ontwikkeling sprake zal zijn.

Ook de genoemde commissie verwacht dat de herstructurering in grote delen van het land althans geen noemenswaardige problemen zal opleveren. Efficiëntieverhoging en vermindering van een soms vergaande dienstverlening zal voorts kostenbesparend kunnen werken. Naar verwachting zal het bedrijfsleven daartoe zijn medewerking willen verlenen. In het algemeen zal overleg tussen de gemeenten en het bedrijfsleven inzake herstructurering van de openbare slachthuizen gewenst zijn, ook indien geen (gedeeltelijke) overgang naar de particuliere sfeer in overweging is. Aldus zullen ook de financiële problemen doorgaans opgelost kunnen worden. Desalniettemin achten de ondergetekenden het redelijk voor een overgangsperiode een overbruggingsregeling te scheppen voor die gemeenten welke ten gevolge van de afschaffing der nadere keuring voor kosten komen te staan, die zij bezwaarlijk zelf geheel kunnen dekken.

Is in verband met de afschaffing van de nadere keuring voorheen wel de wenselijkheid van compensatie van wegvallende gemeentelijke inkomsten bepleit, het zal uit het voorgaande duidelijk zijn, dat de ondergetekenden daartoe geen grond aanwezig achten. De netto-opbrengsten uit de heffing bij de nadere keuring kunnen immers in wezen beschouwd worden als «meevallers»: deze nadere keuring bracht minder kosten mee dan oorspronkelijk was gedacht. Die netto-opbrengsten worden enerzijds gebezigd om de eigenlijke vleeskeuring en het repressieve toezicht voor een gedeelte te financieren; het onderhavige voorstel van rijksfinanciering biedt echter voor de toekomst een alleszins redelijke basis voor de keuringsdiensten, waarbij de lasten gelijkelijk over het bedrijfsleven worden verdeeld. Anderzijds worden die netto-opbrengsten bestemd voor aanvullende dekking van de kosten van openbare slachthuizen, waarvan de exploitatie in feite niet geheel rendabel is. Ook al erkent men met de ondergetekenden de betekenis van de openbare slachthuizen, zeker in het licht van de geschiedenis, sinds verscheidene jaren leeft algemeen de wens om een herstructurering te bereiken waarbij de slachtinrichting niet het karakter van openbare dienst behoeft te behouden. In plaats van een compensatie voor wegvallende gemeentelijke inkomsten achten zij dan ook eerder een geldelijke overbrugging gewenst waardoor in tekorten tijdens een overgangsperiode kan worden voorzien; daarbij wordt echter de opbrengst van de keurlonen voor de nadere keuring gedurende een beperkt aantal jaren wel als limiet beschouwd. In die geest hebben de ondergetekenden dan ook aansluitend aan het rapport van de Commissie Herstructurering Slachthuizen een overbruggingsregeling voorgesteld. Aldus zal huns inziens de herstructurering ook het meeste worden gestimuleerd.

In overeenstemming met het laatste alternatief dat de Commissie Herstructurering Slachthuizen in haar eindrapport vermeldt, zouden de ondergetekenden het eventuele exploitatietekort gedurende twee jaren ná de bedoelde afschaffing c.q. het eventuele liquidatietekort willen subsidiëren. Met

dien verstande evenwel dat maximaal de opbrengst in de jaren 1975 en 1976 van de heffing krachtens artikel 8 wordt uitgekeerd. In de artikelsgewijze toelichting zal een en ander nader worden uiteengezet.

De ondergetekenden gaan er voorts van uit dat de lagere overheid voldoende overleg met het bedrijfsleven zal voeren over een te kiezen oplossing en mogelijke alternatieven. Eveneens dat voldoende rekening zal worden gehouden met de diverse bij het slachthuiswezen betrokken ondernemingen en de belangen van de werknemers daarbij. In het algemeen zien wij voor de werkgelegenheid geen aanmerkelijke problemen rijzen, al zal concentratie van vleeskeuringsdiensten en van slachthuizen hier en daar afvloeiing van personeel kunnen meebrengen.

Ter financiering van de gedachte bijdrage zal tijdelijk een heffing op de slachting van dieren worden geheven. De jaarlijkse opbrengst van deze heffing samen met de onder 2.3 bedoelde heffing en de vergoedingen ingevolge de Veewet zal naar de ondergetekenden beogen overigens niet uitgaan boven de jaarlijkse totale opbrengst in het huidige systeem van de rechten, welke voor preventieve en zogenaamde repressieve keuringen inclusief de nadere keuringen worden geheven te zamen met de evenbedoelde vergoedingen. Uiteraard zal daarbij wel met aanpassing aan algemene prijsontwikkelingen rekening moeten worden gehouden. Aldus kan worden voorkomen dat de lasten op de consument verzawaard zouden worden.

Voor wat investeringssubsidies betreft kan onder bepaalde voorwaarden een beroep worden gedaan op een subsidieregeling der Europese Gemeenschappen (Europese Oriëntatie- en Garantiefonds voor de landbouw).

3. Afschaffing van de nadere keuring op grond van artikel 50 en harmonisatie van keuringen

Zijn tegen de uit 1919 stammende bepalingen van artikel 8 ernstige bezwaren gerezen, ook een «nadere keuring» van veel jonger datum roept hoe langer hoe meer bedenkingen op.

Ingevolge artikel 50, derde, vierde en vijfde lid, moet namelijk vlees dat bij keuring volgens de Veewet voor export geschikt is bevonden, in het geval dat van uitvoer wordt afgezien, aan een nadere keuring worden onderworpen ten einde vast te stellen of sedert de keuring veranderingen zijn opgetreden, waardoor het voorwaardelijk goedgekeurd of afgekeurd moet worden. Voor deze keuring mogen, onder dezelfde beperking als voor de keuring ex artikel 8, rechten worden geheven.

Bovenbedoelde bepalingen zijn in 1957 in de wet ingevoegd met een tweeledig doel. In de eerste plaats ten einde na te gaan of veranderingen in het vlees zijn opgetreden, waardoor het voorwaardelijk goedgekeurd dan wel afgekeurd moet worden. Voorts werd de nadere keuring noodzakelijk geacht om concurrentievervalsing te voorkomen, welke zou kunnen ontstaan doordat voor export onderzocht vlees, dat veelal aan andere, en toentertijd ook wel lagere maatstaven moest beantwoorden dan vlees dat ter keuring voor het binnenland werd aangeboden, in het binnenland zou worden afgezet. De mogelijkheid voor de nadere keuring rechten te heffen zou het effect van de veelal geringere hoogte van het exportkeurloon ongedaan moeten maken. Nu sedert 1965 de aan exportvlees te stellen eisen hoger plegen te zijn dan die, welke worden gesteld aan voor het binnenland bestemd vlees en bovendien de opslag en het vervoer van vlees verbeterd is, is de zin ook aan deze nadere keuring ontvallen. In feite wordt trouwens in vele keuringskringen reeds terstond «dubbel gekeurd», aangezien de bestemming voor export of voor binnenlands gebruik vaak eerst op een later tijdstip definitief wordt vastgesteld. Zowel uit vleeshygiënisch als uit economisch oogpunt is er ook hier geen reden meer voor handhaving van de onderhavige nadere keuring. Wel achten de ondergetekenden het wenselijk voor binnenlands gebruik het keuringsmerk te handhaven dat bedoeld is in artikel 16 van de wet en daarmee de praktijk der tweevoudige merking te bestendigen.

Het bedoelde merk heeft namelijk het voordeel boven het door de Europese Gemeenschappen voor exportkeuring voorgeschreven merk, dat het de datum van goedkeuring vermeldt. Aldus wordt onder meer het binnenlandse toezicht vergemakkelijkt. De ondergetekenden stellen derhalve afschaffing der nadere keuring ingevolge artikel 50 voor met behoud van deze waarborg. Hierdoor wordt tevens de gelegenheid geschapen tot uniformering van de rechten, zoals boven onder 2.3 is uiteengezet.

4. Gevolgen voor de consument, het bedrijfsleven en de overheid

Zoals boven reeds werd uiteengezet is afschaffing van de nadere keuringen uit hygiënisch oogpunt verantwoord, mits enkele waarborgen worden geschapen als onder 2.2 en 3 aangeduid. Ook de economische gevolgen zullen voor de consument uiteindelijk voordelig kunnen zijn. Het ligt niet in de bedoeling de lasten van de twee bovenaangeduide heffingen (vleeskeuring en overbruggingsregeling) boven het huidige peil van de lasten inzake diverse keuringsactiviteiten te laten stijgen, behoudens aanpassingen en algemene prijsontwikkelingen. Onder 2.4 is daarop reeds ingegaan. Gezien de te verwachten herstructurering van het slachthuiswezen zullen in het algemeen ook in dat opzicht, althans na een overgangperiode, geen kostenstijgingen voor de consument te vrezen vallen. De centrale overheid neemt in het gedachte systeem een tamelijk omvangrijke taak betreffende financiering op zich en tevens een duidelijke verantwoordelijkheid voor een optimaal peil der vleeshygiëne. Met name voor de totstandkoming van uitvoeringsbesluiten lijkt het gewenst een overleg te regelen van de centrale overheid met deskundigen, vertegenwoordigers van consumentenorganisaties, van het bedrijfsleven en van de lagere overheid. Het onderhavige ontwerp strekt mede daartoe door instelling van een commissie van advies overeenkomstig artikel 87 der Grondwet.

5. Financiële ramingen

Werden in de vorige paragraaf de financiële gevolgen wat betreft de herstructurering der vleeskeuringsdiensten niet ongunstig voor het bedrijfsleven en de consument geacht, een concrete raming (becijfering) is op dit stuk bezwaarlijk te geven.

Wel heeft de Commissie Tarieven Vleeskeuring over het jaar 1975 gegevens bij de daarbij betrokken gemeenten verzameld. Voorshands kan op grond daarvan het volgende gesteld worden. Globaal hebben de kosten van de vleeskeuring (mede omvattend het repressieve toezicht) in genoemd jaar – inclusief de rijkskeuringen bij uitvoer en invoer – f 93 mln. bedragen. Ter zake zijn door het bedrijfsleven vergoedingen (keurlonen enz.) betaald ad f 107 mln. Het verschil tussen kosten en opbrengsten ad f 14 mln. is een resultante van voor- en nadelige saldi der gemeentelijke vleeskeuringsdiensten.

In doorsnee mag worden aangenomen dat voordelige saldi zijn ontstaan door de inkomsten uit de nadere keuring krachtens artikel 8 van de Vleeskeuringswet, welke blijkens de bedoelde gegevens circa f 36 mln. over 1975 hebben bedragen. Voorts mag worden gesteld dat gemeenten die naast een vleeskeuringsdienst ook een openbaar slachthuis exploiteren, doorgaans een voordelig saldo op de vleeskeuringsdienst zullen hebben aangewend ten gunste van de exploitatie van het slachthuis. Uit de genoemde gegevens resulteert dat deze gemeenten in 1975 van de vorengenoemde f 36 mln. uit de nadere keuring f 27 mln. hebben ontvangen. Aangenomen kan worden dat hiervan f 14 mln. (zie boven) grotendeels aan de slachthuizen zijn ten goede gekomen en de rest merendeels voor financiering van de vleeskeuringsdienst werd bestemd.

Tracht men zich vervolgens een beeld te vormen van de bedragen, die gemoeid zullen zijn met de in het onderhavige wetsontwerp voorgestelde regeling dan lijkt het verantwoord om – gebaseerd op het loon- en prijspeil

1975 – de totale kosten van de vleeskeuring globaal op de genoemde f 93 mln. te stellen (na een periode van herstructurering der keuringsdiensten zullen deze wellicht dalen). Deze kosten gecombineerd met de relatief geringe kosten van de centrale overheid inzake de vleeskeuring, zullen worden bestreden uit de heffing krachtens het voorgestelde artikel 26b. In zover kan – gezien de schrapping van artikel 8 en het vervallen van het «keurloon» ter zake – een lastenvermindering voor het bedrijfsleven optreden. Daarnaast rijst de vraag, in hoeverre de tijdelijke subsidie in verband met herstructurering der slachthuizen tot een lastenvermeerdering via de tijdelijke heffing krachtens artikel III zal leiden. Zoals gezegd ligt het in de bedoeling die tijdelijke heffing zo af te stemmen dat de totale collectieve last (inclusief vergoedingen krachtens artikel 26b) niet zal stijgen boven het huidige peil, dat voor 1975 te stellen was op f 107 mln. In deze gedachtengang zou dan de bedoelde tijdelijke heffing per jaar globaal niet boven f 14 mln. mogen uitstijgen. Gegeven de bestemming van de tijdelijke heffing lijkt deze doelstelling te realiseren. Uit het eindrapport van de Commissie Herstructurering Slachthuizen kan worden afgeleid, dat het totaal van deze uitkeringen op maximaal f 55 mln. zal liggen.

Daarnaast zal men echter rekening moeten houden met een na de wijziging der wet wellicht te verwachten aanpassing van de slachttarieven. Immers deze vormen een kostenelement, dat – gezien de historie – te vergelijken is met een collectieve last. De scheiding welke tussen de exploitatie van de vleeskeuringsdienst en die van het slachthuis zal worden verlangd, zal hier en daar tot enige verhoging van slachttarieven kunnen nopen. In hoeverre combinatie van slachthuizen, overdracht aan particulieren, verhoging van efficiëncy en dergelijke elders tot verlaging zal leiden en aldus de bedoelde verhoging compenseren, valt bezwaarlijk te voorspellen. Echter kan waarschijnlijk door de bedoelde temporisering van de tijdelijke heffing en de uit die heffing te financieren overbruggingssubsidie wel een kostenverhoging in de totaliteit worden voorkomen.

Raming van bedragen is hier uiteraard niet mogelijk. Zoals in het voorgaande is gebleken, achten de ondergetekenden op de lange termijn een totale kosten- en lastenverzwaring onwaarschijnlijk. Door verbetering van efficiëncy, combinatie van slachthuizen en sluiting of verkoop van onrendabele inrichtingen – naast een geleidelijke herstructurering van de keuringsdiensten – zal huns inziens in de gehele sector van slachten en keuren, zij het na een overgangperiode, uiteindelijk een vermindering van kosten en lasten kunnen resulteren.

II. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel I

A

Het uitgangspunt, dat in elke gemeente over een z.g. noodslachtplaats moet kunnen worden beschikt, behoeft niet te worden gehandhaafd nu de uit sanitair oogpunt verantwoorde vervoersmogelijkheden van in nood gedode en gestorven dieren thans zodanig zijn dat geen bezwaar bestaat tegen vervoer over een wat langere afstand dan binnen de gemeente. Het is echter wel noodzakelijk, dat er zekerheid bestaat dat in bepaalde gemeenten gelegenheden om het keuren van deze dieren mogelijk te maken beschikbaar zijn, dit mede ter voorkoming van clandestiene handelingen.

B

Voor de motieven tot het intrekken van deze bepaling wordt verwezen naar het algemene deel van deze toelichting.

C

Het huidige artikel 9, dat een uitzondering op het voorafgaande artikel 8 inhoudt, is na het vervallen van de in laatstgenoemd artikel geregelde nadere keuring overbodig geworden. In het belang van de volksgezondheid moeten de vleeskeuringsdiensten evenwel in staat zijn om ook na het vervallen van de nadere keuring de gang van het vlees te blijven volgen. In verband hiermede zijn de voorschriften van artikel 9, eerste en tweede lid, opgenomen. Het ligt voorhands niet in de bedoeling nieuwe bescheiden in te voeren; bedoeld zijn facturen en andere in de handel gebruikelijke documenten.

Het derde lid spreekt voor zich zelf. Daarmede is tevens de in het huidige artikel 9 gegeven uitzondering, waarbij met name werd gezien op door slagers bezorgen van vlees bij particulieren in andere gemeenten, verruimd.

F

Het is noodzakelijk de mogelijkheid te scheppen dat gekoeld vervoer van vlees wordt voorgeschreven. Op internationaal niveau zijn ter zake reeds enige regelingen tot stand gekomen (Aanbeveling van het Comité van Ministers van de Benelux Economische Unie, voor wat het nationale en intra Beneluxvervoer betreft, de richtlijn van de Raad van de EEG inzake gezondheidsvraagstukken op het gebied van het intracommunautaire handelsverkeer in vers vlees en het Verdrag inzake het internationale vervoer van aan bederf onderhevige levensmiddelen en het gebruik van speciale vervoersmiddelen bij dit vervoer (ATF), voor wat het intracommunautaire vervoer respectievelijk het internationale vervoer betreft). Niet alleen vloeit uit de genoemde aanbeveling de verplichting voort, dat een spoedige totstandkoming van voorschriften moet worden nagestreefd, doch ook het vervallen van de nadere keuring noopt hiertoe. Daarmede verdwijnt immers een schakel in de hygiënische controle op het vlees tijdens zijn gang naar de consument. Het huidige artikel 18, eerste lid, onder i, is in verband hiermede aangepast. Aangezien het gewenst is gebleken zeker te stellen dat onder vervoer mede is begrepen het laden en lossen en de bedoelde voorschriften zich derhalve ook daartoe kunnen uitstrekken, is dit met zoveel woorden in de tekst tot uiting gebracht.

Met de voorschriften, bedoeld in het voorgestelde derde lid, wordt beoogd te bereiken dat omtrent de herkomst en de toestand van het slachtdier meer inzicht dan thans kan worden verkregen. Zo is het van belang gebleken na te kunnen gaan van welk bedrijf een slachtdier afkomstig is, indien bij de keuring geconstateerd wordt, dat het slachtdier aan een besmettelijke ziekte lijdt dan wel dat het vlees te hoge residuen van bestrijdingsmiddelen, hormonen, antibiotica of andere uit het oogpunt van volksgezondheid schadelijke stoffen bevat (onderdeel a).

In onderdeel b wordt gedoeld op een geleidebiljet, waarin relevante gegevens betreffende de gezondheidstoestand van de aangevoerde slachtdieren worden vermeld.

Het is noodzakelijk dat aan het ontbreken van de bedoelde kenmerken of bescheiden het gevolg is verbonden dat slechts een voorwaardelijke vergunning tot slachten wordt gegeven. Aldus kan bij de keuring na het slachten zo nodig tot een uitgebreid onderzoek van het geslachte dier worden overgegaan.

G

In dit onderdeel ondergaat het eerste lid van artikel 19 een uitbreiding van de opsomming van de inrichtingen ten aanzien waarvan bij algemene maatregel van bestuur (het Eisenbesluit Vleeskeuringswet) eisen moeten worden gesteld. In diervoederfabrieken dienen, nu daar uitsluitend over onvoorwaardelijk goedgekeurd vlees van slachtdieren mag worden beschikt, tevens de hygiënische voorschriften ingevolge eerderevermeld besluit van toepas-

sing te zijn. Het aanwezig zijn van dergelijk vlees in die fabrieken houdt immers nog niet in, dat daaraan geen andere bestemming dan diervoeder wordt gegeven, zodat tot aan de vermenging met andere onderdelen van het diervoeder de bepalingen ingevolge de Vleeskeuringswet moeten kunnen worden toegepast. De opname van vetsmelterijen in de opsomming heeft plaatsgevonden om duidelijk vast te stellen dat de verwerking van onvoorwaardelijk goedgekeurde vetten van slachtdieren tot gesmolten vet hygiënische begeleiding op grond van de Vleeskeuringswet vereist.

Als nieuwe categorie zijn voorts opgenomen de inrichtingen bestemd tot of gebruikt voor voorverpakken van vlees of van vleeswaren. Dit voorverpakken dat zich de laatste jaren sterk ontwikkeld heeft, vereist dat aan de betrokken inrichtingen specifieke eisen worden gesteld.

In het tweede lid is in onderdeel a ten aanzien van het gebruik van de inrichting en voor de daarin aanwezige toestellen en gereedschappen de mogelijkheid geschapen voorschriften te geven. Voor wat het gebruik van de inrichting betreft, wordt onder meer gedacht aan voorschriften met betrekking tot het aantal slachtingen dat per tijdseenheid in een slachterij mag plaatsvinden. Voorschriften ten aanzien van het gebruik van toestellen en gereedschappen zijn van belang uit hygiënisch oogpunt. Zo moeten ontbeningsmachines van een bepaalde constructie zijn die reiniging mogelijk maakt. Dit is van belang omdat het vlees in deze machines temperatuurstijgingen ondergaat en onvoldoende reiniging der machines ertoe kan leiden dat het vlees dan ongeschikt is voor de consumptie.

Ingevolge het tweede lid, onderdeel b, onder 1°, zal het mogelijk zijn het daar bedoelde personeel te verplichten een gezondheidsverklaring over te leggen; voor werkers in de vleessector is dit een onontbeerlijke vereiste geworden. Ook voorschriften ten aanzien van de persoonlijke hygiëne – zoals bedekking van hoofdhaar en de verplichte reiniging van handen na gebruik van het toilet – worden daarmee beoogd.

Het bepaalde in het tweede lid, onderdeel b, onder 2°, geeft de basis om onder meer bacteriële normen te kunnen vaststellen, waaraan vlees of vleeswaren als bedoeld moeten voldoen.

De wijzigingen in het derde lid beogen de in dat lid vervatte, op grond van de Wet economische delicten strafrechtelijk gesanctioneerde verbodsbepalingen aan te passen aan de uitbreiding van de voorgaande leden.

H

Het regelen van de keuringsdienst is thans aan de gemeenten opgedragen. In dat kader is gaandeweg door de meeste gemeenten een regeling tot stand gebracht betreffende de z.g. repressieve keuring, d.i. het toezicht op de bewaar- en verkoopplaatsen van vlees, de plaatsen waar vlees wordt bewerkt en de plaatsen waar vleeswaren worden bereid en verkocht. De kosten van deze keuring worden soms gedekt uit een aparte heffing, een systeem dat in het algemene deel van de toelichting reeds ter sprake is gebracht.

Bij de wijziging van de financiering van de kosten van de vleeskeuring, waarvoor wordt verwezen naar de toelichting bij onderdeel O, en het regelen van het toezicht (onderdeel R) is er van uitgegaan dat de «repressieve keuring» onderdeel is van het toezicht, waarvoor zoals in het algemene deel van de toelichting reeds is gesteld geen aparte heffing zal worden opgelegd. Het behoort in het vervolg niet meer tot de taak van de gemeente om op het punt van de zgn. repressieve keuring bij verordening regels te stellen.

De voorgestelde wijziging van artikel 20, tweede lid, biedt de mogelijkheid bij algemene maatregel van bestuur regels te stellen ten aanzien van de door de keuringsdiensten te verrichten taken ter zake van de eigenlijke vleeskeuring, de uit de uitvoering van de Veewet voortvloeiende taken, het toezicht – daaronder begrepen de thans met het begrip repressieve keuring aangeduide werkzaamheden – en de daarvoor noodzakelijke organisatie. Gedacht is hier onder meer aan een regeling waarbij wordt bepaald welke inrichtingen door de toezichthoudende ambtenaren moeten worden bezocht

en de frequentie van dat bezoeken. Aangezien in de praktijk behoefte zal bestaan aan verschillende wijzen van uitoefenen van toezicht – bij voorbeeld steekproefsgewijs – is de mogelijkheid gegeven op dat punt een regeling te treffen. Verder wordt de mogelijkheid geopend te bepalen dat gespecialiseerd onderzoek, bij voorbeeld onderzoek residuen van bestrijdingsmiddelen, wordt «uitbesteed» aan een ander daartoe specifiek toegerust laboratorium dan dat van de vleeskeuringsdienst zelf. Niet alleen uit een oogpunt van volksgezondheid doch ook met het oog op het kostenbesparende effect is een dergelijke mogelijkheid gewenst.

I

In verband met de in onderdeel F opgenomen wijziging van artikel 18, eerste lid, onder i, bestaat geen behoefte meer aan onderdeel g van artikel 21.

J

Artikel 22, zesde lid is aangepast aan de vervanging van de provinciale wet door de Provinciewet en de wijziging van de gemeentewet van 9 juli 1964, Stb. 256, waarbij artikel 197 is komen te vervallen.

K

Zoals op bladzijde 10 van het algemene deel van deze toelichting reeds is opgemerkt, bestaat thans geen behoefte meer aan een stimulans om openbare slachthuizen tot stand te brengen en in dat kader ook geen behoefte meer aan steun uit 's Rijks kas.

L

Bij de redactioneel noodzakelijke aanpassing van artikel 25 is van de gelegenheid gebruik gemaakt om, in overeenstemming met de moderne terminologie, te spreken van keurmeester van slachtdieren en van vlees.

M

Het eerste lid van artikel 26 dat destijds is opgenomen om ongewenste slachtplaatsen te weren, is een belemmering voor de gewenste sanering. In verband hiermede is de bepaling geschrapt. Handhaving van het tweede lid is daarentegen om redenen van volksgezondheid noodzakelijk.

N

Rekening houdende met de noodzaak tot een snellere schaalvergroting van de keuringsdiensten is het gewenst de reeds in het algemene deel van deze toelichting aangestipte mogelijkheid van een of meer provinciale keuringsdiensten te scheppen. Aangezien de beantwoording van de vraag of in een gegeven situatie een provinciale dienst gewenst is van geval tot geval moet worden beoordeeld, is de instelling daarvan afhankelijk gesteld van aanwijzing door de Kroon. Uitgangspunt van de onderhavige bepaling is dat de aanwijzing zowel op verzoek als eigener beweging kan geschieden. In beide gevallen is het voorgeschreven overleg vereist. Evenals dit met betrekking tot de gemeentelijke keuringsdiensten is voorgesteld kan bij algemene maatregel van bestuur op het punt van bepaalde onderwerpen een regeling worden getroffen.

O

Zoals reeds in het algemene deel van deze toelichting is uiteengezet zullen de kosten van de keuringsdiensten thans niet meer door middel van een bij

gemeentelijke verordening vastgesteld keurloon doch uit de opbrengst van een bij ministeriële beschikking vastgestelde heffing worden bestreden (eerste lid van het voorgestelde artikel 26b). Ook het heffen van de invordering (eerste en tweede lid van het voorgestelde artikel 26c) van de centraal vastgestelde «keurlonen», behoeft niet meer bij gemeentelijke verordeningen te worden geregeld. Het vaststellen van een afzonderlijke gemeentelijke heffingsverordening is aldus, mede voor wat betreft het repressieve toezicht, overbodig geworden. Een en ander geldt mutatis mutandis ook ten opzichte van de provincie in het geval sprake is van een provinciale keuringsdienst.

In het eerste lid van artikel 26b wordt met «kosten die zijn verbonden aan de uitvoering van deze wet» niet alleen bedoeld op kosten van het eigenlijke keuren, doch ook op die van het bovengenoemde toezicht, terwijl voorts nader te bepalen tijdelijke excessieve kosten van de gedachte geleidelijke herstructurering der vleeskeuringsdiensten eveneens daaronder zijn begrepen, alsmede die kosten voor het Rijk welke rechtstreeks verbonden zijn aan de uitvoering van deze wet.

Door de heffing te binden aan de keuring bij het slachten, zoals het tweede lid doet, kan een vereenvoudiging in het stelsel – thans nog geregeld in de gemeentelijke keurloonverordeningen – worden bereikt. Alle eerderbedoelde kosten kunnen aldus in één heffing worden meegenomen.

Bij het bepalen van de grondslag van de heffing zal, zo wordt verwacht naar aanleiding van het interimrapport der Commissie Tarieven Keuring Vlees, worden uitgegaan van het slachtdier. Waarschijnlijk zal per categorie een tarief worden vastgesteld, dat gedifferentieerd zou kunnen worden naar gelang het aantal voor één aanbieder gekeurde dieren.

Nu vrijwel geen onderscheid meer wordt gemaakt tussen de keuring van vlees bestemd voor export en voor het binnenland, scheidt de rijksfinanciering de mogelijkheid de keuringstarieven voor beide keuringen te harmoniseren. Deze harmonisatie kan langs eenvoudige weg als volgt worden bereikt.

Het tarief, bedoeld in artikel 73 van de Veewet, voor de vergoeding van de kosten van het onderzoek van vlees, genoemd in artikel 68 van die wet, zal door de tweede ondergetekende op dezelfde wijze en op hetzelfde niveau worden vastgesteld als de heffingen, bedoeld in het onderhavige artikel. Daarnaast zal dan geen apart tarief meer gelden voor het onderzoek waaraan op grond van artikel 69 van de Veewet vleesprodukten onderworpen zijn.

Uit de opbrengst van de heffing, bedoeld in het onderhavige artikel, en van evenvermelde vergoeding gezamenlijk, zullen alle kosten, verband houdende met de keuring van vlees op grond van deze wet, het onderzoek van vlees en vleesprodukten op grond van de Veewet en het toezicht op vlees en vleesprodukten moeten worden gedekt.

Het eerste lid van het voorgestelde artikel 26c draagt het heffen van de landelijke «keurlonen» op aan de gemeente c.q. de provincie. De inning zal desgewenst centraal geautomatiseerd kunnen plaatsvinden.

De bedoeling van het derde lid is dat bij algemene maatregel van bestuur de door het Rijk verantwoord geachte kosten aan de gemeenten c.q. de provincies zullen worden vergoed en dat daartoe regels zullen worden gesteld. Dit betekent dat de daarboven uitgaande kosten niet zullen worden vergoed en voor rekening blijven van de betrokken gemeente of provincie zelf. *Verantwoord geachte kosten zijn in ieder geval de kosten, noodzakelijk geacht voor de in artikel 20, tweede lid, bedoelde voorzieningen.*

P

Het wordt steeds meer als een gemis gevoeld dat voor beraad omtrent vraagstukken, liggende op het terrein van de uitvoering van de Vleeskeuringswet, een overlegorgaan ontbreekt waarin organisaties van consumenten en dierenartsen, van het bedrijfsleven en van de lagere overheid zijn vertegenwoordigd. Ook bestaat de behoefte dat omtrent krachtens de wet vast

te stellen uitvoeringsmaatregelen in een vast kader het oordeel van vertegenwoordigers als bedoeld kan worden ingewonnen. Weliswaar wordt formeel met name door de Veterinaire Hoofdinspectie van de Volksgezondheid in voorkomende gevallen overleg gepleegd over toekomstige regelingen van wetgevende aard, doch de belanghebbenden hebben niet de zekerheid, dat dit ook altijd zal gebeuren. Dit wordt in de huidige tijd als onbevredigend ervaren. In het onderhavige artikel wordt derhalve de instelling van een adviescommissie voorgesteld, waarin bedoelde vertegenwoordigers zijn opgenomen. De adviescommissie is de bevoegdheid toegekend op verzoek of uit eigen beweging een – uiteraard meer concreet getint – advies uit te brengen.

Q

De zogenaamde repressieve keuring die wordt verricht op basis van de gemeentelijke verordening op de keuringsdienst, wordt thans in de wet gebracht in het kader van het toezicht op de naleving van de wet. Zoals in de toelichting op onderdeel H reeds tot uiting is gekomen betekent dit dat dit terrein aan de regelgevende bevoegdheid van de gemeente is onttrokken. De artikelen 30c en 30d betreffen de wijze waarop op een genomen monster van overheidswege kan worden vastgesteld of vlees of vleeswaren aan de bij of krachtens de Vleeskeuringswet gegeven voorschriften voldoen. Deze bepalingen spelen een rol zowel bij controles in het kader van het toezicht op de naleving van de wet als bij het opsporingsonderzoek dat plaatsvindt ingeval er een vermoeden van een strafbaar feit is.

Naast de mogelijkheid om vlees en vleeswaren «individueel» te beoordelen – een mogelijkheid die als het ware vanzelf spreekt – stelt artikel 30c buiten twijfel dat de wet met betrekking tot vlees of vleeswaren die te zamen een partij uitmaken, een beoordeling naar monsters toelaat. In het tweede lid is de bevoegdheid gegeven om bij of krachtens algemene maatregel van bestuur nadere regels omtrent het onderzoek aan de hand van monsters te stellen. Immers is niet altijd duidelijk, hoe op verantwoorde wijze uit het resultaat van het onderzoek van een monster conclusies getrokken kunnen worden voor de gehele partij. Te denken valt aan partijen vleeswaren in vleeswarenfabrieken. Daarom moet kunnen worden aangegeven aan welke eisen een verantwoorde steekproef moet voldoen.

Artikel 30d geeft de basis voor het aanwijzen van methodes van onderzoek. Met behulp van deze methodes kan worden nagegaan of met betrekking tot vlees of vleeswaren aan de daarvoor gestelde voorschriften wordt voldaan. In de huidige situatie is geen sprake van de mogelijkheid tot het stellen van bepaalde, op een categorie vlees of vleeswaren afgestemde onderzoeksmethoden. De bedoelde voorschriften komen verspreid in de op de Vleeskeuringswet berustende besluiten voor. (Het, ten dele ook op de Warenwet gebaseerde, Vlees- en Vleeswarenbesluit; artikel 10 van het Eisenbesluit (Vleeskeuringswet)). Gaandeweg is de behoefte gebleken aan de aanwijzing van onderzoeksmethoden, met name op het punt van de vraag of vleeswaren bedorven zijn of op andere wijze ondeugdelijk zijn geworden (vgl. genoemd artikel 10). Thans wordt door elke keuringsdienst aan de hand van een eigen gestelde maatstaf – bij voorbeeld bepaalde kiemgetallen – een oordeel geveld. Het is wenselijk dat op dit punt eenvormigheid wordt bereikt. Op grond van het tweede lid kan worden bepaald, dat alleen met gebruikmaking van een bepaalde methode van onderzoek kan worden vastgesteld dat het vlees of de vleeswaar niet aan de gestelde voorschriften voldoet. Dit kan de controle vereenvoudigen en geeft aan degenen, tot wie de voorschriften zich richten, enige mate van zekerheid.

R

Op het punt van het toezicht op de naleving van de Vleeskeuringswet is thans slechts een bepaling opgenomen, te weten het bestaande artikel 31,

voor zover het de daar bedoelde inspecteurs betreft. Bij toezicht gaat het om stelselmatige controle om na te gaan of de wet al dan niet wordt nageleefd. Bij de in dit onderdeel voorgestelde artikelen wordt het toezicht op de naleving van de wet daarop in zijn formulering afgestemd. Het nieuwe artikel 31 belast de keuringsdierenartsen en keurmeesters van de keuringsdiensten en de ambtenaren van het staatstoezicht op de volksgezondheid die door de Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne worden aangewezen, met het toezicht. Het tweede lid biedt aan de betrokken Minister de mogelijkheid in bepaalde gevallen aan een keuringsdienst ter zake van de uitoefening van toezicht een bindende aanwijzing te geven. Deze kan er bij voorbeeld toe strekken bepaalde controles bij voorrang te doen uitvoeren.

S

De nieuwe artikelen 31a tot en met 31f bevatten de bevoegdheden van de met het toezicht belaste ambtenaren. Zij behoeven minder ver te gaan dan de bevoegdheden waarover de opsporingsambtenaren dienen te beschikken. Overtredingen van de Vleeskeuringswet zijn economische delicten en worden derhalve door het regiem van de Wet op de economische delicten beheerst. De bevoegdheden van de opsporingsambtenaren zijn in die wet geregeld. Inbeslagname van vlees of vleeswaren zal slechts mogelijk zijn in het kader van de opsporing. De toezichtambtenaren zullen als zodanig – dus tenzij zij als opsporingsambtenaar optreden – ook geen vrije toegang hebben tot woningen. Het wetsontwerp gaat er echter van uit dat bij voorbeeld het «winkelgedeelte» van een pand dat tevens door de winkelier wordt bewoond, omdat het een voor het publiek toegankelijke ruimte betreft, niet kan worden geacht tot de «woning» te behoren.

De in de onderhavige artikelen opgenomen bepalingen stemmen, behoudens de nodige aanpassingen, overeen met de over de toezichtbevoegdheden handelende bepalingen van andere wetten.

Het in artikel 31b vermelde «onderzoek op de lading» doelt overigens niet op een onderzoek als waarvan in het voorafgaande artikel sprake is. Mochten bij het «onderzoek op de lading» vlees of vleeswaren aanwezig blijken te zijn, dan kan ten aanzien daarvan artikel 31a worden toegepast.

Het in artikel 31a bedoelde onderzoek strekt ertoe na te gaan of niet in strijd met de krachtens de Vleeskeuringswet geldende regels is gehandeld. In de eerste plaats gaat het daarbij om regels die het vlees of de vleeswaren rechtstreeks tot object hebben; daarnaast zullen er ook regels gelden betreffende hulpmiddelen (in ruimere zin) die bij voorbeeld bij de bewerking, de bewaring, het vervoer, de behandeling (enz.) al dan niet mogen worden of moeten worden gebezigd. Al dergelijke elementen dienen ook op zich zelf voorwerp te kunnen zijn van een onderzoek dat hetzij ter plaatse waar die zaken zijn aangetroffen, hetzij elders wordt uitgevoerd.

Overigens beperkt het werkterrein van de met het toezicht op de naleving van de wet belaste ambtenaren zich uiteraard niet tot het bovenstaande. Zo omvatten hun bevoegdheden, op grond van de artikelen 31c en verder, mede het recht inzage van boeken en bescheiden te vorderen, alle met het oog op de naleving van de wet relevante inlichtingen in te winnen – die de betrokkenen gehouden zijn hun op hun verlangen te verstrekken – en alle plaatsen waar vlees of vleeswaren aanwezig kunnen zijn (met de hoger besproken uitzondering van woningen) te betreden, hetgeen uiteraard nodig is voor het kunnen uitoefenen van hun reeds vermelde andere bevoegdheden maar tevens de mogelijkheid insluit bij voorbeeld de ruimten waarin handelingen met betrekking tot vlees of vleeswaren worden verricht en waaromtrent krachtens deze wet eveneens voorschriften kunnen zijn gesteld, op dat stuk te inspecteren en dergelijke.

Artikel 31g gaat ervan uit dat een onderzoek als bedoeld in artikel 31a, indien het niet ter plaatse kan worden uitgevoerd, in beginsel zal moeten worden verricht in het laboratorium van de ter plaatse bevoegde keuringsdienst.

Het laat echter ruimte open voor een «uitbesteding» van het onderzoek aan het laboratorium van een andere keuringsdienst, wellicht afhankelijk van een werkverdeling, die een specialisatie van de onderscheidene keuringsdiensten naar de soort onderzoek kan inhouden. Daarnaast houdt het tweede lid rekening met de gevallen waarin het onderzoek het doeltreffendst kan worden uitgevoerd in een niet tot een keuringsdienst behorend laboratorium dat voor dat doel het best geëquipeerd is. Aanleiding om van deze mogelijkheid gebruik te maken kan vooral bestaan met betrekking tot stoffen waarvan het onderzoek een specifiek karakter draagt, zoals onderzoek op residuen van bestrijdingsmiddelen.

Ingeval op grond van artikel 20, tweede lid, reeds een instantie als daar bedoeld in het kader van de vleeskeuring is aangewezen, zal ook voor het desbetreffende onderzoek in het kader van het toezicht bij die aanwijzing aansluiting worden gezocht.

T

De in het huidige artikel 32 neergelegde verplichtingen kunnen vervallen nu in het voorgestelde artikel 31f een algemene verplichting tot het verstrekken van inlichtingen is opgenomen. Het verstrekken van statistische gegevens dat thans geschiedt in het kader van het onderhavige artikel, zal worden geregeld bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 20, tweede lid.

W

In verband met de raakpunten, die de materie van de vleeskeuring en de in het onderhavige ontwerp voorgestelde regeling heeft met de terreinen, waarvoor andere ministers de verantwoordelijkheid dragen is het gewenst dat de regelgeving ter zake niet uitsluitend in handen van de eerste ondergetekende ligt. Gezien de verwevenheid van de vleeskeuring met de keuring voor de export valt in de eerste plaats te denken aan de Minister van Landbouw en Visserij. Daarnaast valt te denken aan de invloed van bedoelde regelgeving op het prijsbeleid en de andere beleidssectoren waarvoor de Minister van Economische Zaken verantwoordelijk is.

X

De motieven voor de in dit onderdeel voorgestelde wijziging zijn reeds in het algemene deel van deze toelichting uiteengezet.

Het lijkt gewenst om, evenals in de nationale wetgeving meer gebruikelijk is, ook in de Vleeskeuringswet de geheimhoudingsplicht te regelen.

BB

Op grond van de bestaande Vleeskeuringswet die in 1919 is tot stand gekomen, zijn op de voet van de toen geldende opvattingen ministeriële regelingen krachtens algemene maatregel van bestuur tot stand gebracht. Ten einde de redactie van de desbetreffende bepalingen hiermede in overeenstemming te brengen zijn de in dit onderdeel voorgestelde wijzigingen opgenomen.

Artikel III

De behoefte aan tijdelijke financiële steun aan gemeenten in de tekorten die zich bij de exploitatie dan wel eventuele opheffing of overdracht van een openbaar slachthuis voordoen na het wegvallen van de opbrengsten uit de nadere keuring, is in het algemene deel van deze toelichting reeds uiteengezet. Bij de beantwoording van de vraag hoever de desbetreffende bijdrageregeling dient te gaan hebben de ondergetekenden zich, zoals gezegd,

grotendeels gebaseerd op de aanbevelingen van het eindrapport van de Commissie Herstructurering Openbare Slachthuizen. Deze commissie heeft twee alternatieve standpunten inzake een overbruggingsregeling naar voren gebracht: de bijdrage zou hetzij op het totaal van de opbrengsten uit de nadere keuring voor de betrokken gemeente over de jaren 1975 en 1976 kunnen worden gesteld, hetzij meer op de behoefte kunnen worden afgestemd en gebonden kunnen worden aan exploitatie- of liquidatietekorten.

De ondergetekenden hebben in het algemene deel van deze toelichting hun visie ter zake uiteengezet. Ter verdere toelichting kan nog het volgende dienen.

Uitgaande van het zoveel mogelijk afstemmen van de bijdrage op de financiële situatie van het betrokken slachthuis is het in aanmerking nemen van tekorten gedurende een overgangperiode van twee jaren – hetzij bij voortzetting, hetzij bij overdracht aan het bedrijfsleven dan wel bij liquidatie – naar de mening van de ondergetekenden het meest zuiver. Zij menen dan ook aan het tweede standpunt van de commissie uitwerking te kunnen geven. Daarbij willen zij ook overnemen het door de commissie gehanteerde uitgangspunt, dat de bijdrageregeling slechts van toepassing zal zijn voor die slachthuizen die niet voor het merendeel worden gebruikt als een inrichting ex artikel 23 van het Eisenbesluit (Vleeskeuringswet), de zogenaamde noodslachtplaatsen. Zij hebben daarbij overwogen dat de onderhavige financiële overbruggingsregeling beoogt het opvangen van de gevolgen van intrekking van artikel 8 voor de openbare slachthuizen en dat de zogenaamde noodslachtplaatsen niet als zodanig zijn aan te merken.

Naar de mening van de ondergetekenden kan als maximum van de overbruggingsbijdrage in het voetspoor van het eindrapport van de commissie – alternatief II – worden aangehouden het bedrag dat de heffing krachtens artikel 8 over de jaren 1975 en 1976 heeft opgebracht. Ter zake zij verwezen naar de beschouwingen in het algemene deel van deze toelichting. Dientengevolge kan aan de hand van de over die jaren verkregen uitkomsten het benodigde bedrag dat met de bijdrageregeling is gemoeid, in totaal ten hoogste f 55 mln. bedragen.

De tekorten zijn, zoals hiervoor reeds werd gesteld, onderscheiden in die van slachthuizen welke exploitatie door de gemeente wordt voortgezet en die waarbij dat niet het geval is (overdracht aan het bedrijfsleven dan wel beëindiging van de exploitatie). De termijn waarover met de tekorten wordt rekening gehouden is, zoals reeds eerder werd vermeld, gesteld op twee jaren. Daarbij is ervan uitgegaan dat een gemeente binnen die periode een beslissing kan hebben genomen met betrekking tot voortzetting of beëindiging dan wel overdracht. Bij voortzetting zal de gemeente voorts zijn organisatie en tariefstelsel aan de nieuwe situatie moeten aanpassen. De ondergetekenden achten de gestelde termijn daartoe alleszins redelijk.

Naast de in de regeling opgenomen limieten – de limiet van de opbrengst ex artikel 8 over 1975 en 1976 en de limiet van de bedoelde tekorten – bestaat geen behoefte meer aan het opnemen van de door de commissie voorgestelde limiet van 100 % van de exploitatiekosten over 1975.

Om te voorkomen dat de gemeenten in bedoelde twee jaren in financiële moeilijkheden komen wordt een stelsel van voorschotten ontworpen; het derde en zevende lid hebben daarop betrekking.

Met betrekking tot de afzonderlijke leden van het artikel merken de ondergetekenden nog het volgende op.

De bijdrageregeling, voorgesteld in het eerste en tweede lid, is beperkt tot die gemeenten die op het tijdstip van de intrekking van artikel 8 een openbaar slachthuis exploiteren. Daarmede is tot uiting gebracht dat het gaat om die openbare slachthuizen waarin de exploitatie volledig komt ten laste van de betrokken gemeente; openbare slachthuizen met eventuele vormen van medeexploitatie door het bedrijfsleven blijven derhalve buiten beschouwing. Met «gemeente» is tevens bedoeld een gemeente die op grond van een gemeenschappelijke regeling voor de deelnemende gemeenten het slachthuis exploiteert. Een deelnemende gemeente die niet zelf een slacht-

huis exploiteert doch wel zelf krachtens artikel 8 heft, komt derhalve niet voor de bijdrageregeling in aanmerking.

Tegen een beslissing tot de vaststelling of weigering van een financiële bijdrage of de vaststelling van een voorschot staat geen voorziening open op grond van de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeschikkingen. De ondergetekenden achten het gewenst dat ten aanzien van de toepassing van de onderwerpelijke bijdrageregeling de mogelijkheid van een voorziening in de vorm van vol beroep wordt geopend. Het vierde lid strekt daartoe.

In het algemene deel van deze toelichting hebben de ondergetekenden reeds de motivering van de tijdelijke heffing uiteengezet. Vanwege dat tijdelijke karakter is zij niet als onderdeel van de wijziging van de Vleeskeuringswet opgenomen doch in het afzonderlijke artikel betreffende de bijdrageregeling (vijfde lid). Welke termijn voor de toepassing van de heffing noodzakelijk is kan thans nog niet worden voorzien; dit hangt af van de middelen die nodig zijn voor het aan bijdragen uit te keren bedrag en de hoogte van de heffing. Toepassing zal echter niet langer dan nodig worden gehandhaafd. Gekozen is voor een heffing op alle slachtingen – zowel in de openbare slachthuizen als op particuliere slachtplaatsen – omdat het bij de onderhavige regeling gaat om herstructurering van het slachthuiswezen; daarbij hebben de particuliere slachterijen ook belang. Het recht wordt uiteraard geheven van degene, die het slachtdier ter slachting aanbiedt of in eigen slachtinrichting slacht overeenkomstig de Vleeskeuringswet of de Veewet.

Aangezien de voorgestelde regeling nog technisch moet worden uitgewerkt is het zevende lid opgenomen. Geregeld zal bij voorbeeld moeten worden hoe de tekorten waarvan sprake is worden vastgesteld en hoe de opbrengst uit de heffing ex artikel 8 wordt berekend; verder zal zoals gezegd een stelsel van voorschotten worden ontworpen. Tevens zal erin moeten worden voorzien dat de onderhavige tijdelijke heffing wordt geïnd tegelijk met de heffing, bedoeld in artikel 26b, eerste lid.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid en Milieuhygiëne,
J. P. M. Hendriks

De Minister van Landbouw en Visserij,
A. P. J. M. M. van der Stee

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken,
W. Polak.